

Farkasné Parrag Éva
teremtésvédelmi felelős
Pál Apostol Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium

Kiszehajtás a Pál Apostolban – hagyományőrzés és közösségi élmény a teremtésvédelem jegyében

Virágvasárnaphoz kapcsolódva, az idei munkatervünk egyik kiemelt területét – a teremtésvédelmi nevelést – is szem előtt tartva, iskolánkban különleges hagyományőrző program valósult meg péntek délután, megtartottuk a kiszehajtás szokását.

A programot Holecz Anna kolléganő szervezte és vezette, aki alsós tanítóként, néptáncnánárként, valamint hon- és népismeret oktatóként elkötelezetten dolgozik a néphagyományok átörökítésén. A délutáni eseményen elsősorban alsó tagozatos tanulóink és napközis nevelőik vettek részt.

A program az iskola udvaráról indult, ahonnan közösen sétáltunk ki a Rákos-patak partjára. Az út elején a gyerekek énekszóval kísérték a menetet, felidézve a kiszehajtáshoz kapcsolódó népdalokat, köztük a „Haj ki, kiske, haj” kezdetű éneket is.

A kisébábót az alsó tagozatos tanulók már korábban, közösen készítették el. A bábút egy tanuló vitte a menet élén, ezzel is megidézve a hagyományos szokásrend egyes elemeit.

A patakpartra érve Holecz Anna rövid, tartalmas ismertetőt tartott a kiszehajtás népszokásáról. Elmondta, hogy ez a hagyomány elsősorban leányszokás volt, amelyet többek között Nyitra, Hont, Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Heves vármegyék egyes területein gyakoroltak. A szalmából készült, nőalakot formázó bábu – amelyet különféle neveken, például kiske, kice vagy banya néven is ismertek – a telet, a betegséget és a böjti időszak nehézségeit jelképezte. A szokás során a bábút kivitték a falu határába, majd levetkőztették, és vízre bocsátották vagy elégették, ezzel jelképesen „kivitték” a telet és a rosszat a közösségből.

A hagyományt követve a patak partján mi is „megszabadítottuk” a kisébábút ruháitól, majd a gyerekek egy-egy szálát húztak ki a bábuhoz tartozó seprűből, és azt a vízbe dobták. Ez a mozzanat a hagyomány szerint a betegségek és bajok elűzését szimbolizálta.

A program zárásaként a tanulók közösen elénekelték és eljátszották a „Bújj, bújj zöld ág” című játékot. A gyerekek kaput formálva, egymás kezét fogva bújtak át, amely a megújulást, a tavasz érkezését és az élet körforgását jelképezte. Ezzel a vidám, közösségépítő játékkal zártuk a programot, majd visszasétáltunk az iskolába.

A kiszehajtás nemcsak a néphagyományok élményszerű megismerésére adott lehetőséget, hanem hozzájárult a közösségi élmény erősítéséhez és a természeti környezethez való tudatosabb kapcsolódáshoz is. A program jól illeszkedett iskolánk teremtésvédelmi törekvéseihez, hiszen a természetben, annak tiszteletben tartásával valósult meg.

Ezúton is köszönjük Holecz Anna kolléganő lelkes és szakmailag igényes szervezőmunkáját, valamint minden résztvevő pedagógus és diák aktív közreműködését.

